ULUSLARARASI ORTAK AÇIKLAMA

Türkiye: Avukatlara Yönelik Saldırılara Son Verilsin,

İzmir Operasyonlarında Gözaltına Alınanlar Serbest Bırakılsın

18 Kasım 2026

Biz, aşağıda imzası bulunan kuruluşlar olarak, 17 Kasım 2026 sabahı Türkiye'nin çeşitli illerinde eş zamanlı olarak gerçekleştirilen polis operasyonlarında avukatların gözaltına alınmasını güçlü biçimde kınıyoruz.

İzmir merkezli olarak sabaha karşı düzenlenen baskınlarda, Çağdaş Hukukçular Derneği (ÇHD) İzmir Şube Sekreteri Av. Veysi Çetin, ÇHD üyesi avukatlar Yemen Cankan, Emrah Kanbay, Göksel Akbaba ve Erdoğan Akdoğdu ile Av. Bahattin Özdemir'in yanı sıra başka kişiler de gözaltına alınmıştır.

Avukatların evlerinde yapılan aramalarda, mesleki faaliyetlerine ilişkin dijital materyallere el konulduğu bildirilmektedir. Soruşturma hakkında gizlilik kararı verilmiş ve soruşturma dosyasına erişim kısıtlanmış olduğundan, yöneltilen suçlamaların içeriğine ilişkin henüz herhangi bir resmî bilgiye ulaşılamamıştır. Ayrıca, gözaltında bulunan kişilerin 24 saati aşkın süredir avukatlarıyla görüşmelerine izin verilmediği bildirilmektedir. Bu uygulamalar, savunma hakkı, avukat ile müvekkil arasındaki iletişimin gizliliği ve avukatların mesleki faaliyetlerine yönelik keyfî müdahalelere karşı korunması bakımından ciddi endişelere yol açmaktadır.

Bu gözaltılar münferit olaylar olarak değerlendirilemez. Türkiye, avukatlar açısından dünyanın en yüksek risk taşıyan ülkelerinden biri hâline gelmiştir. Özellikle devlet tarafından yürütülen kovuşturmaların ve siyasi baskıların hedefi olan kişilerin savunmasını üstlenen avukatlar, mesleki faaliyetleri ve bağımsız avukat örgütlerindeki çalışmaları nedeniyle defalarca ceza soruşturmalarına, kovuşturmalara ve gözaltı uygulamalarına maruz kalmıştır. Türkiye makamlarının ÇHD üyelerini sistematik biçimde hedef almaya devam etmesi, avukatlık mesleği üzerindeki bu daha geniş baskı örüntüsünün bir parçasıdır.

Birleşmiş Milletler Avukatların Rolüne İlişkin Temel İlkeler (Havana İlkeleri, 1990), devletlerin avukatların mesleki görevlerini hiçbir yıldırma, taciz veya uygunsuz müdahaleye maruz kalmaksızın yerine getirebilmelerini güvence altına almasını öngörmektedir (İlke 16). Aynı ilkeler, avukatların müvekkilleriyle veya müvekkillerinin davalarıyla özdeşleştirilmemesini (İlke 18), avukat ile müvekkil arasındaki iletişimin gizliliğinin korunmasını (İlke 22) ve avukatların ifade ve örgütlenme özgürlüklerinin güvence altına alınmasını (İlkeler 23–24) düzenlemektedir.

Bu güvenceler, Avukatlık Mesleğinin Korunmasına İlişkin Avrupa Konseyi Sözleşmesi'nde (Lüksemburg Sözleşmesi, 2025) de karşılığını bulmaktadır. Sözleşme, avukatların bağımsızlığına, müdahalelere karşı korunmalarına, özgürlüklerinden yoksun bırakılmaları hâlinde hukuki yardıma erişimlerine ve mesleki materyallerin söz konusu olduğu arama ve el koyma işlemlerinde uygulanması gereken güvencelere ilişkin özel standartlar getirmektedir.

Bu Sözleşme, avukatların bağımsızlığına ve mesleki faaliyetlerine yönelik giderek artan tehditler karşısında, Avrupa düzeyinde onların korunmasına yönelik önemli bir taahhüdü temsil etmektedir.

Bildirilen uygulamalar, Türkiye'nin taraf olduğu Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin özellikle 5, 6, 8 ve 11. maddeleri kapsamında üstlendiği bağlayıcı yükümlülükler bakımından da ciddi endişeler doğurmaktadır.

Avukatların, mesleki faaliyetleri veya temel hakları savunan örgütlerle ilişkileri nedeniyle hedef alındıklarını düşündüren koşullarda yakalanmaları ya da gözaltına alınmaları, yalnızca doğrudan hedef alınan kişileri değil, toplumun tamamını etkileyen sonuçlar doğurmaktadır. Avukatların bağımsızlığına yönelik bir saldırı, adil yargılanma hakkını, adalete erişimi ve temel hakların toplum genelinde korunmasını zayıflatmaktadır.

Bu nedenle, Türkiye makamlarını:

- **Gözaltındaki avukatları ve hukuka uygun, somut gerekçeler bulunmaksızın özgürlüğünden yoksun bırakılan diğer herkesi derhal ve koşulsuz olarak serbest bırakmaya ve onlara yöneltilmiş suçlamaları düşürmeye;**
- Gözaltındaki avukatların hukuki yardıma derhal ve gizlilik içinde erişimini sağlamaya ve tüm usuli güvencelere eksiksiz biçimde saygı göstermeye;
- Operasyonlar sırasında el konulan dijital veriler de dâhil olmak üzere, mesleki iletişim ve materyallerin gizliliğini korumaya;
- Avukatların ve meslek örgütlerinin meşru mesleki faaliyetleri ve insan hakları çalışmaları nedeniyle taciz edilmesine, yıldırılmasına ve kriminalize edilmesine son vermeye çağırıyoruz.

Ayrıca, başta BM Hâkimlerin ve Avukatların Bağımsızlığı Özel Raportörü olmak üzere Birleşmiş Milletleri, Avrupa Konseyini, Avrupa kurumlarını, baroları ve dünyanın dört bir yanındaki insan hakları örgütlerini bu gelişmeleri yakından izlemeye ve kendi görev ve yetki alanları çerçevesinde acil harekete geçmeye çağırıyoruz.

Avukatların bağımsızlığı, hukukun üstünlüğünün vazgeçilmez bir koşuludur. Avukatları yıldırma girişimlerine ve keyfî gözaltılara karşı savunmak, uluslararası hukuk camiasının ortak sorumluluğudur.

Gözaltındaki meslektaşlarımızla ve giderek artan baskılara rağmen temel hak ve özgürlükleri savunmaya devam eden Türkiye'deki tüm avukatlarla dayanışma içindeyiz.

<u>İmzacı Kuruluşlar</u>

1. Alman Avukatlar Birliği (DAV), Almanya
2. Almanya Federal Barolar Birliği (BRAK), Almanya
3. Amerikan Hukukçular Birliği (AAJ)
4. Avrupa Barolar ve Hukuk Birlikleri Konseyi (CCBE)
5. Avrupalı Demokrat Avukatlar (AED)
6. Avukatlar için Avukatlar (Lawyers for Lawyers)
7. Barselona Barosu Savunma Komisyonu, İspanya

8. Bask İnsan Hakları Gözlemevi (GEBehatokia)
9. Batı Sahra'daki Sahralı İnsan Hakları Savunucuları Kolektifi (CODESA)
10. Bolonya Barosu
11. Brescia Barosu, İtalya
12. Cumhuriyetçi Avukatlar Birliği (RAV), Almanya
13. Demokrasi Araştırma ve Geliştirme Merkezi (CRED), İtalya
14. Demokrasi için Avukatlar Sendikası (SAD), Belçika
15. Demokrasi ve Dünya İnsan Hakları için Avrupalı Hukukçular Birliği (ELDH)
16. Demokrat Hukukçular Birliği (VDJ), Almanya
17. Hindistan Avukatlar Birliği (IAL), Hindistan
18. Hukukun Üstünlüğü için Avukatlar, ABD
19. İngiltere ve Galler Hukukçular Birliği
20. İsviçre Demokrat Hukukçular Birliği (DJS), İsviçre
21. İtalya Hukuk Ekibi (Legal Team Italia)
22. İtalyan Ceza Hukuku Odaları Birliği (UCPI), İtalya
23. Midilli Hukuk Merkezi (Legal Centre Lesvos), Yunanistan
24. Montpellier Barosu İnsan Hakları Enstitüsü, Fransa
25. New York Barosu, ABD
26. Pencap Barosu İnsan Hakları Komitesi, Pakistan
27. Risk Altındaki Avukatlar Uluslararası Gözlemevi (OIAD)
28. Sınır Tanımayan Savunma – Dayanışmacı Avukatlar (DSF-AS), Fransa
29. Tehlike Altındaki Avukatlar Günü Vakfı (DEL), Hollanda
30. Türkiye Dava Destek Projesi (TLSP)
31. Ulusal Avukatlar Birliği, (NLG), ABD
32. Ulusal Demokrat Avukatlar Birliği (NADEL), Güney Afrika
33. Ulusal Demokrat Hukukçular Birliği (GD), İtalya
34. Uluslararası Avukatlar Birliği Hukukun Üstünlüğü Enstitüsü (UIA-IROL)
35. Uluslararası Barolar Birliği İnsan Hakları Enstitüsü (IBAHRI)
36. Uluslararası Demokrat Hukukçular Birliği (IADL)
37. Uluslararası Halk Hukukçuları Birliği (IAPL)
38. Uluslararası Rus Avukatlar Birliği